

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА

Е

Преднацрт

ЗАКОН
О ЕЛЕКТРОНСКОМ НОВЦУ

Бања Лука, април 2023. године

ЗАКОН О ЕЛЕКТРОНСКОМ НОВЦУ

ГЛАВА I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет Закона

Члан 1.

Овим законом уређују се појам електронског новца, послови издавања електронског новца, издаваоци електронског новца, услови за оснивање, пословање и престанак рада друштва за издавање електронског новца, надзор над обављањем послова издавања електронског новца у Републици Српској, те заштита права и интереса ималаца електронског новца.

Значење појединих појмова

Члан 2.

(1) Појмови који се користе у овом закону имају сљедећа значења:

1) Електронски новац означава електронски (укључујући магнетно) похрањену новчану вриједност која чини новчано потраживање према издаваоцу тог новца, а издата је након пријема новчаних средстава ради извршавања платних трансакција и прихвата је физичко или правно лице које није издавалац тог новца, при чему електронски новац не укључује дигитални запис валуте коју није издала и за чију вриједност не гарантује централна банка, нити други орган јавног сектора и која нема правни статус новца или валуте.

2) Друштво за издавање електронског новца је правно лице са сједиштем у Републици Српској које има дозволу Агенције за банкарство Републике Српске (у даљем тексту: Агенција) за издавање електронског новца, у складу са овим законом.

3) Ималац електронског новца означава физичко или правно лице коме се издаје или је издат електронски новац, односно физичко или правно лице које се обратило издаваоцу електронског новца ради издавања тог новца, као и свако друго физичко или правно лице које има новчано потраживање из тачке 1. овог става.

4) Електронска комуникациона мрежа и услуга електронске комуникационе мреже има значење утврђено у закону којим се уређују електронске комуникације.

(2) Поједини појмови који су дефинисани у законима којима се уређују пословање банака, платне трансакције и унутрашњи платни промет имају исто значење и у овом закону, ако није другачије одређено овим законом.

Новчана вриједност која се не сматра електронским новцем

Члан 3.

У смислу овог закона електронским новцем не сматра се:

1) новчана вриједност похрањена на инструментима који се могу употребљавати само ограничено и који испуњавају један од сљедећих услова:

1. омогућава имаоцу куповину робе и услуга искључиво у просторијама издаваоца овог инструмента или, у складу са уговором који је закључен с тим издаваоцем, код ограничене мреже продаваца робе и услуга или за ограничен избор робе и услуга,

2. издаје Министарство финансија Републике Српске, органи јединица локалне самоуправе у Републици Српској или субјекти са јавним овлашћењима за посебне социјалне сврхе за стицање одређене робе или услуге од продавца који са издаваоцем има закључен уговор.

2) новчана вриједност која се користи за извршење платне трансакције које врши пружалац електронских комуникационих мрежа или услуга које се пружају уз електронске комуникационе услуге за корисника те мреже или услуге, при чему корисник унапријед уплаћује средства том пружаоцу, и то:

1. за куповину дигиталних садржаја и говорних услуга, без обзира на уређај који се користи за куповину или потрошњу дигиталног садржаја, а наплаћује се кориснику заједно са електронским комуникационим услугама или

2. који се обављају помоћу или путем електронског уређаја у добротворне сврхе или за куповину карата, а који се наплаћују кориснику заједно са електронским комуникационим услугама под сљедећим условима:

- износ појединачне платне трансакције из подт. 1. и 2. ове тачке не прелази 100 КМ и
- укупан износ платних трансакција појединог корисника не прелази 600 КМ мјесечно.

ГЛАВА II ПОСЛОВИ ИЗДАВАЊА ЕЛЕКТРОНСКОГ НОВЦА/ИЗДАВАЊЕ, ПРИХВАТАЊЕ И ОТКУП ЕЛЕКТРОНСКОГ НОВЦА

Издаваоци електронског новца

Члан 4.

(1) Електронски новац у Републици Српској могу издавати:

1) банка, и то:

1. банка са сједиштем у Републици Српској,

2. банка са сједиштем у Федерацији БиХ или Брчко Дистрикту путем организационог дијела у Републици Српској.

2) микрокредитна организација основана у правној форми микрокредитног друштва са сједиштем у Републици Српској, и то:

1. микрокредитна организација са сједиштем у Републици Српској,

2. микрокредитна организација са сједиштем у Федерацији БиХ или Брчко Дистрикту путем организационог дијела у Републици Српској.

3) друштво за издавање електронског новца. и то:

1) друштво за издавање електронског новца са сједиштем у Републици Српској, које је добило дозволу за издавање електронског новца, коју издаје Агенција,

2) друштво за издавање електронског новца са сједиштем у Федерацији БиХ или Брчко Дистрикту путем пословне јединице у Републици Српској.

4) Министарство финансија Републике Српске и органи јединица локалне самоуправе у Републици Српској, када издају електронски новац у оквиру својих искључивих надлежности утврђених посебним законом, којим се уређују надлежности и овлашћења ових органа.

(2) Банка и микрокредитна организација издају електронски новац у складу са законом којим се уређује њихово пословање и у складу са одредбама овог закона.

(3) Одредбе овог закона не примјењују се на Централну банку Босне и Херцеговине чије се право на издавање електронског новца уређује законом којим се уређује Централна банка Босне и Херцеговине, њене надлежности и овлашћења.

(4) Агенција може прописати посебне услове и начин заштите новчаних средстава које су банке и микрокредитне организације примиле ради замјене за издати електронски новац.

Уговор о издавању електронског новца Члан 5.

(1) Уговором о издавању електронског новца обавезује се издавалац електронског новца да имаоцу електронског новца изда електронски новац у номиналној вриједности примљених средстава.

(2) Издавалац електронског новца дужан је да имаоца електронског новца информише у примјереном року прије закључења уговора о условима издавања и откупа електронског новца, као и свим накнадама које наплаћује.

(3) У уговору о издавању електронског новца морају бити на јасан начин наведени услови издавања и откупа електронског новца, као и све припадајуће накнаде.

(4) На информисање имаоца електронског новца сходно се примјењују одредбе закона о банкама којим се уређују информисање корисника банкарских услуга, а, нарочито одредбе о информисању у преговарачкој фази и уручивању стандардног информационог листа, а на питања правног односа између издаваоца и имаоца електронског новца из уговора о издавању електронског новца која нису уређена овим законом примјењују се одредбе закона којим се уређују облигациони односи у вези са уговором о налогу.

(5) Агенција доноси акт који прописује обавезне елементе уговора о издавању електронског новца.

Издавање електронског новца Члан 6.

Издавалац електронског новца дужан је да одмах након пријема новчаних средстава изда електронски новац у висини примљених новчаних средстава.

Забрана плаћања камате имаоцу електронског новца Члан 7.

Издаваоци електронског новца не могу плаћати камату нити давати било коју другу имовинску корист имаоцу електронског новца због држања овог новца у одређеном временском периоду.

Измјене елемената уговора и раскид уговора

Члан 8.

На измјене елемената уговора о издавању електронског новца и раскид уговора о издавању електронског новца сходно се примјењују одредбе закона о банкама којима се уређује измјена елемената уговора, као и одредбе закона о облигационим односима.

Прихватање електронског новца

Члан 9.

(1) Електронски новац може прихватити свако физичко или правно лице које са издаваоцем електронског новца закључи уговор о прихватању тог новца.

(2) Издавалац електронског новца може прихватити електронски новац који је издао, а може, у складу са ставом 1. овог члана, прихватити и електронски новац који је издао други издавалац тог новца.

Откуп електронског новца

Члан 10.

(1) Издаваоци електронског новца дужни су да, на захтјев имаоца електронског новца, без одлагања изврше исплату или пренос новчаних средстава у висини номиналне вриједности електронског новца које тај ималац посједује (откуп електронског новца).

(2) Ималац електронског новца може захтијевати цјелокупни или дјелимични откуп електронског новца, ако се тај откуп захтијева прије престанка важења уговора закљученог са издаваоцем електронског новца.

(3) Ако ималац електронског новца захтијева откуп електронског новца на дан престанка важења уговора о издавању електронског новца или у року од годину дана након престанка важења тог уговора - издавалац електронског новца дужан је да изврши цјелокупан откуп електронског новца.

(4) Ако на дан престанка важења уговора закљученог са друштвом за издавање електронског новца које обавља друге дјелатности које нису повезане са издавањем електронског новца или у року од годину дана након престанка важења тог уговора, ималац електронског новца захтијева откуп електронског новца од овог друштва, а унапријед није познато који дио новчаних средстава би требало да се искористи као електронски новац – то друштво је дужно да изврши откуп електронског новца у износу који је ималац тог новца захтијевао.

(5) При откупу електронског новца, издавалац електронског новца може од имаоца електронског новца наплатити накнаду и друге трошкове само ако је то уговором предвиђено и ако је:

1) ималац електронског новца захтијевао откуп прије престанка важења уговора о издавању електронског новца,

2) ималац електронског новца раскинуо уговор о издавању електронског новца прије уговореног дана престанка важења тог уговора,

3) ималац захтијевао откуп након истека годину дана од дана престанка важења уговора о издавању електронског новца.

(6) Висина накнаде из става 5. овог члана мора бити одговарајућа и у складу са стварним трошковима издаваоца електронског новца.

(7) Издавалац електронског новца и ималац електронског новца који није потрошач, а прихвата електронски новац могу уговорити друкчије услове права на откуп од оних који су утврђени овим чланом.

Тајност и заштита података о електронском новцу
Члан 11.

На тајност и заштиту података о електронском новцу примењују се одредбе закона којим се уређује унутрашњи платни промет, а којим је уређена тајност података.

Заштита права и интереса ималаца електронског новца
Члан 12.

(1) Ако се издавалац електронског новца не придржава одредаба овог закона, других прописа или општих услова пословања којима се уређује електронски новац, добрих пословних обичаја који се односе на обавезе из уговора о издавању електронског новца – ималац електронског новца има право на заштиту својих права и интереса.

(2) Одредбе о заштити права и интереса корисника банкарских и других финансијских услуга, а нарочито права на приговор, утврђене законом којим се уређује унутрашњи платни промет и законом којим се уређује пословање банака сходно се примјењују и на заштиту права и интереса ималаца електронског новца физичких лица.

ГЛАВА III
УСЛОВИ ЗА ОСНИВАЊЕ, ПОСЛОВАЊЕ И ПРЕСТАНАК РАДА ДРУШТВА ЗА
ИЗДАВАЊЕ ЕЛЕКТРОНСКОГ НОВЦА

Друштво за издавање електронског новца
Члан 13.

(1) Друштво за издавање електронског новца је привредно друштво са сједиштем у Републици Српској које има дозволу Агенције за пружање услуга издавања електронског новца (у даљем тексту: дозвола за издавање електронског новца).

(2) Друштво за издавање електронског новца се оснива у правној форми акционарског друштва или друштва са ограниченом одговорношћу.

(3) Друштво за издавање електронског новца може, поред издавања електронског новца, обављати и сљедеће послове:

1) пружање услуга платног промета (платних услуга) које су искључиво повезане са издавањем електронског новца у складу са законом којим се уређује унутрашњи платни промет и овим законом,

2) оперативне и помоћне послове непосредно повезане са издавањем електронског новца или пружањем платних услуга у складу са овим законом,

3) друге дјелатности ако за обављање те дјелатности испуњава услове прописане другим/посебним законом.

(4) Платне услуге из става 3. тачка 1. овог члана обухватају:

1) услуге које омогућавају уплату готовог новца на платни рачун,

2) услуге које омогућавају исплату готовог новца са платног рачуна;

3) услуге извршавања платних трансакција, то јест преноса новчаних средстава с платног рачуна, односно на платни рачун, и то:

1. дебит трансфером (директним задужењем), укључујући једнократно директно задужење,
2. коришћењем платне картице или сличног инструмента,
3. кредит трансфером (трансфером одобрења).

Хибридно друштво

Члан 14.

(1) Друштво за издавање електронског новца које обавља и друге дјелатности, ако за обављање те дјелатности испуњава услове прописане другим/посебним законом је хибридно друштво.

(2) Хибридно друштво дужно је да испуњава следеће услове:

1) друге послове обавља на начин који не угрожава стабилност и сигурност дијела њеног пословања који се односи на издавање електронског новца, нити отежава вршење надзора над њеним пословањем у складу са овим законом,

2) лица која су одговорна за вођење послова у вези са издавањем електронског новца имају добру пословну репутацију, одговарајуће знање и искуство за издавање електронског новца, те чланови органа управљања имају добру пословну репутацију,

3) послови друштва за издавање електронског новца воде се са територије/ подручја Републике Српске и барем дио услуга издавања електронског новца намјерава се пружати у Републици Српској,

4) узимајући у обзир захтјеве поузданог управљања пословима издавања електронског новца, то друштво има успостављен дјелотворан и поуздан систем управљања са транспарентном организационом структуром и јасно одређеном и досљедном подјелом одговорности, ефикасан систем управљања ризицима, те одговарајуће механизме унутрашњих контрола који обухватају барем функције контроле ризика, унутрашње/интерне ревизије и праћења законитости пословања (функција усклађености пословања) и

5) испуњава друге услове утврђене овим законом.

(3) Хибридно друштво дужно је да оснује посебан организациони дио за обављање послова издавања електронског новца, да именује лице које ће непосредно руководити пословима издавања електронског новца, те да у пословним књигама обезбиједи посебну евиденцију и податке о пословању тог организационог дијела, тј. да у својим пословним књигама одвојено евидентира пословне промјене које настају на основу пружања услуге издавања електронског новца.

(4) Одредбе овог закона које се односе на друштва за издавање електронског новца примјењују се и на хибридна друштва, осим ако појединим одредбама овог закона није другачије прописано.

Примјена закона којим се уређују привредна друштва

Члан 15.

На питања која нису уређена овим законом примјењују се одредбе закона о привредним друштвима.

Чланови органа управљања у друштву за издавање електронског новца
Члан 16.

(1) Члан органа управљања друштва за издавање електронског новца мора имати добру пословну репутацију за управљање друштвом за издавање електронског новца.

(2) Члан органа управљања друштва за издавање електронског новца не може бити лице:

1) које је правоснажно осуђено за кривично дјело на безусловну казну затвора или правоснажно осуђено за казнено дјело које га чини неподобним за обављање те функције,

2) којем је изречена мјера забране вршења позива, дјелатности или дужности која га чини неподобним за обављање ове функције,

3) које је на дан одузимања дозволе за рад правном лицу, односно на дан увођења привремене управе или покретања поступка стечаја или принудне ликвидације над правним лицем било овлашћено за заступање и представљање тог правног лица или је било члан његовог органа управљања, осим привременог управника.

(3) Лице које непосредно руководи пословима издавања електронског новца у друштву за издавање електронског новца, поред испуњавања услова из ст. 1. и 2. овог члана, има стручне квалификације и искуство потребно за вођење тог друштва, и то:

- завршен први циклус студија са остварених најмање 240 ECTS бодова економског или правног смјера или еквивалент и

- најмање три године искуства на руководећем положају у лицу у финансијском сектору или у привредном друштву чија је дјелатност слична пословима друштва за издавање електронског новца.

(4) У друштву за издавање електронског новца функцију лица које непосредно руководи пословима издавања електронског новца може обављати лице које је за обављање те функције добило претходну сагласност Агенције.

(5) Агенција доноси акт којим ближе прописује услове које мора испунити лице које непосредно руководи пословима издавања електронског новца у друштву за издавање електронског новца, као и документацију којом се доказује испуњеност тих услова.

Квалификовано учешће у друштву за издавање електронског новца
Члан 17.

(1) Правно или физичко лице које намјерава стећи 10% или више учешћа у капиталу или гласачким правима у друштву за издавање електронског новца или које намјерава стећи учешће мање од 10% које омогућава ефективно вршење утицаја на управљање друштвом за издавање електронског новца или на пословну политику тог друштва, дужно је да добије претходну сагласност Агенције за ово стицање.

(2) Лице које је стекло квалификовано учешће у друштву за издавање електронског новца дужно је да добије претходну сагласност Агенције за свако даље директно или индиректно повећање учешћа у капиталу или гласачким правима, којим се стиче или прелази 20%, 30% и 50% учешћа у капиталу или гласачким правима у тој друштву за издавање.

(3) Правно лице ималац квалификованог учешћа дужно је да обавијести Агенцију о планираном учествовању у поступку статусне промјене друштва за издавање електронског новца.

(4) На сагласност за стицање квалификованог учешћа у друштву за издавање електронског новца, наступање више лица као један стицалац, ограничења узајамног учешћа, критеријуми

за стицање квалификованог учешћа, одлучивање о стицању квалификованог учешћа, стицање квалификованог учешћа без сагласности Агенције, захтјев за достављање информација, извјештавање о квалификованом учешћу, правне посљедице стицања без претходне сагласности, одузимање сагласности за стицање квалификованог учешћа, престанак важења сагласности за стицање квалификованог учешћа сходно се примјењују одредбе закона којим се уређује пословање банака.

(5) Агенција прописује информације и документацију коју стицалац квалификованог учешћа треба да јој достави уз захтјев за издавање претходне сагласности за стицање квалификованог учешћа.

Додатни подаци и документација за издавање сагласности
за стицање квалификованог учешћа
Члан 18.

(1) Осим прописане документације за издавање сагласности за стицање квалификованог учешћа, Агенција може током поступка обраде захтјева затражити и друге податке и документацију коју оцијени потребном за одлучивање о издавању сагласности, укључујући информације прописане законом којим се уређује спречавање прања новца и финансирања терористичких активности, а коју прикупљају обвезници тог закона.

(2) Агенција ће приликом одлучивања о издавању сагласности за стицање квалификованог учешћа испитати изворе средстава којима подносилац захтјева намјерава стећи квалификовано учешће у друштву за издавање електронског новца.

(3) Агенција може, ради прибављања информација потребних за одлучивање о давању сагласности за стицање квалификованог учешћа, обавити провјеру података које је доставио подносилац захтјева за стицање квалификованог учешћа у друштву за издавање електронског новца.

Отуђење, односно умањење квалификованог учешћа
Члан 19.

(1) Ако лице које је добило сагласност из члана 17. овог закона намјерава да у потпуности отуђи стечено квалификовано учешће, односно да га умањи испод висине за коју је добило ту сагласност, дужно је да о томе претходно обавијести Агенцију, уз навођење висине преосталог учешћа у друштву за издавање електронског новца.

(2) Ако је лице из става 1. овог члана у потпуности отуђило учешће у друштву за издавање електронског новца или га је умањило испод нивоа квалификованог учешћа - сагласност из тог става престаје да важи, а ако је умањило квалификовано учешће у друштву за издавање електронског новца испод нивоа за који је дата та сагласност, али не и испод нивоа квалификованог учешћа - сагласност даље важи само за преостали ниво квалификованог учешћа.

Изузеци код хибридног друштва

Члан 20.

Агенција може прописати да се све или поједине одредбе чл. 17. до 19. овог закона не примењују на хибридно друштво, нарочито ако су та друштва предмет надзора другог надлежног органа у складу са одредбама посебног закона.

Издавање дозволе за издавање електронског новца

Члан 21.

(1) Привредно друштво које намјерава да издаје електронски новац, дужно је Агенцији, уз захтјев за издавање дозволе за издавање електронског новца, приложити сљедеће:

- 1) рјешење о упису у регистар пословних субјеката,
- 2) оснивачки акт, односно статут,
- 3) процјену ризика којима ће бити изложено као друштво за издавање електронског новца,
- 4) списак послова из члана 13. став 3. овог закона које друштво за издавање електронског новца намјерава да обавља,
- 5) програм пословања друштва за издавање електронског новца којим се ближе уређују начин и услови издавања електронског новца,
- 6) финансијске извјештаје за посљедње три године, ако је примјенљиво,
- 7) пословни план друштва за издавање електронског новца с пројекцијом прихода и расхода за период од прве три године пословања на основу којег се може закључити да ће ово друштво бити у стању да обезбиједи испуњеност одговарајућих организационих, кадровских, техничких и других услова за стабилно и сигурно пословање,
- 8) доказ да располаже прописаним износом почетног капитала,
- 9) пројекцију износа капиталних захтјева у првој години пословања, и ако је примјенљиво, методу процјене дијела новчаних средстава за који се претпоставља да ће се употребити за издавање електронског новца у сврху израчунавања капиталних захтјева,
- 10) опис успостављених процедура за праћење, рјешавање и поступање по безбједносним инцидентима или приговора имаоца електронског новца у вези са безбједношћу, укључујући поступак за пријављивање инцидента,
- 11) опис процеса успостављеног за чување, надзор, праћење и ограничавање приступа осјетљивим подацима о плаћању,
- 12) опис процедура за одржавање континуитета пословања, укључујући јасну идентификацију критичних активности, ефективне планове за кризне ситуације и процедуру за редовно тестирање и преглед адекватности и ефективности ових планова,
- 13) опис планираних мјера за заштиту новчаних средстава ималаца електронског новца,
- 14) опис система управљања и система унутрашњих контрола, укључујући опис информационих система,
- 15) опис мјера унутрашње контроле које се успостављају ради испуњавања обавеза утврђених прописима којима се уређују спречавање прања новца и финансирања тероризма,
- 16) опис организационе структуре, укључујући податке о планираном издавању електронског новца путем пословних јединица као и податке о екстернализацији појединих оперативних послова у вези са издавањем електронског новца,
- 17) опис успостављених процедура и механизма унутрашњих контрола и интерне ревизије ради заштите интереса ималаца електронског новца ради обезбјеђења

континуираног, стабилног и сигурног издавања електронског новца, а у вези с т. 8) до 11) овог става,

18) податке о лицима која су чланови органа управљања подносиоца са подацима и доказима о томе да ова лица имају добру пословну репутацију, одговарајуће стручне квалификације и искуство у складу с чланом 16. овог закона,

19) податке о лицима с квалификованим учешћем у подносиоцу захтјева из овог става, висини њиховог учешћа, као и доказе о подобности тих лица да обезбиједи стабилно и сигурно управљање друштвом за издавање електронског новца у складу с чланом 17. овог закона,

20) податке о спољном ревизору који обавља ревизију финансијских извјештаја подносиоца захтјева у години у којој се подноси захтјев, ако је за тог подносиоца обавезна ревизија финансијских извјештаја у складу са законом,

21) податке о лицима блиско повезаним с подносиоцем захтјева и опис те повезаности,

22) адресу сједишта подносиоца захтјева.

(2) Привредно друштво које обавља друге дјелатности ако за обављање те дјелатности испуњава услове прописане другим/посебним законом, а намјерава да издаје електронски новац, уз захтјев за издавање дозволе за издавање електронског новца, дужно је да приложи сљедеће:

1) оснивачки акт са уписаном дјелатношћу издавања електронског новца,

2) одлуку о оснивању организационог дијела за обављање послова издавања електронског новца,

3) податке о лицима која су одговорна за вођење послова у вези са издавањем електронског новца, с подацима и доказима о томе да ова лица имају добру пословну репутацију, одговарајуће стручне квалификације и искуство у складу с чланом 16. овог закона, те податке о лицима која су чланови органа управљања подносиоца захтјева с подацима и доказима о томе да ова лица имају добру пословну репутацију,

4) рјешење о упису организационог дијела друштва у регистар пословних субјеката,

5) осталу документацију сходно ставу 1. овог члана.

(3) Агенција доноси акт којим прописује ближе услове и начин издавања дозволе за издавање електронског новца.

Одлучивање о захтјеву за издавање дозволе за рад

Члан 22.

(1) Рјешење о давању дозволе за издавање електронског новца по захтјеву оснивача друштва Агенција доноси у року од 60 дана од дана пријема уредног захтјева.

(2) Ако захтјев садржи формалне недостатке који спречавају поступање, или ако је захтјев неразумљив или непотпун, Агенција тражи од оснивача друштва да отклони недостатке најкасније у року од мјесец дана од дана подношења захтјева.

(3) Ако оснивач друштва за издавање електронског новца отклони недостатке у остављеном року, сматра се да је захтјев уредан.

(4) Ако оснивач друштва не отклони недостатке у остављеном року, Агенција одбацује захтјев као неуредан.

Издавање дозволе за рад
Члан 23.

(1) Дозвола за издавање електронског новца издаје се на неодређено вријеме и није преносива на друга лица.

(2) Дозволом за рад друштва за издавање електронског новца одређују се послови које друштво за издавање електронског новца може обављати.

(3) Друштво за издавање електронског новца дужно је да током свог пословања обезбјеђује испуњеност свих услова под којима је издата дозвола за издавање електронског новца.

(4) Рјешење о давању дозволе за издавање електронског новца објављује се на интернет страници Агенције за банкарство Републике Српске.

(5) Привредно друштво подноси пријаву за упис у регистар пословних субјеката код надлежног регистарског суда најкасније у року од 30 дана од добијања дозволе за издавање електронског новца.

(6) Друштво за издавање електронског новца смије почети издавати електронски новац тек након уписа те услуге као дјелатност у регистар пословних субјеката код надлежног регистарског суда.

Одбијање захтјева за давање дозволе за издавање електронског новца
Члан 24.

(1) Агенција одбија захтјев за издавање дозволе за издавање електронског новца, ако утврди да подносилац тог захтјева не испуњава услове и није доставио документацију за издавање дозволе за рад прописане овим законом.

(2) Агенција одбија захтјев за давање дозволе за издавање електронског новца и ако оцијени:

1) да би због блиске повезаности подносиоца захтјева с другим лицима вршење надзора над друштвом за издавање електронског новца у складу са овим законом било онемогућено или знатно отежано, или

2) да би обављање надзорне функције Агенције било отежано или онемогућено због повезаности друштва за издавање електронског новца са другим правним или физичким лицима са сједиштем, односно пребивалиштем или боравиштем у другој земљи или ако постоје други разлози због којих није могуће спроводити надзорну функцију Агенције у складу са законом,

3) да би због пословних активности подносиоца захтјева које нису повезане с издавањем електронског новца стабилност и сигурност пословања друштва за издавање електронског новца биле угрожене или да би, због тих активности, вршење надзора над друштвом за издавање електронског новца у складу са овим законом било знатно отежано.

(3) Агенција доноси акт којим разрађује услове одбијања захтјева за давање дозволе за издавање електронског новца.

Престанак важења дозволе за издавање електронског новца
Члан 25.

(1) Дозвола за издавање електронског новца престаје да важи:

1) одузимањем дозволе за издавање електронског новца,

2) ако друштво за издавање електронског новца није поднијела пријаву за упис у регистар пословних субјеката у року од 30 дана од дана добијања дозволе за издавање електронског новца,

3) ако друштво за издавање електронског новца не почне са обављањем дјелатности у року од шест мјесеци од дана давања дозволе за издавање електронског новца,

4) ако друштво за издавање електронског новца престане да обавља дјелатност шест или више мјесеци у континуитету,

5) на захтјев друштва за издавање електронског новца,

6) отварањем стечајног, односно ликвидационог поступка над друштвом з аиздавање електронског новца.

(2) Ако наступе разлози за престанак важења дозволе за рад из става 1. т. 2) до 6) овог члана, Агенција доноси рјешење којим се утврђује да је дозвола за издавање електронског новца престала да важи.

Пословање друштва за издавање електронског новца

Члан 26.

(1) Друштво за издавање електронског новца дужно је да у сваком тренутку послује у складу са организационим, кадровским, техничким и другим захтјевима утврђеним овим законом и другим прописима.

(2) Друштво за издавање електронског новца дужно је да успостави, одржава и унапређује поуздане, ефикасне и свеобухватне системе управљања и унутрашњих контрола који обезбјеђују одговорно и поуздано управљање друштва за издавање електронског новца.

(3) Систем управљања и систем унутрашњих контрола морају бити сразмјерни природи, обиму и сложености услуга које друштво за издавање електронског новца пружа.

(4) Систем управљања и систем унутрашњих контрола нарочито обухватају:

1) организациону структуру с прецизно и јасно утврђеним, транспарентним и досљедним подјелама и разграничењима послова, као и дужностима и одговорностима које се односе на издавање електронског новца,

2) ефективне и ефикасне процедуре за идентификовање, мјерење и праћење ризика којима је друштво за издавање електронског новца изложено или би могло да буде изложено, као и за управљање овим ризицима, односно извјештавање о тим ризицима,

3) одговарајуће механизме унутрашњих контрола који обухватају барем функције контроле ризика,

4) одговарајуће рачуноводствене процедуре, процедуре унутрашње/интерне ревизије и процедуре за праћење законитости пословања (функција усклађености пословања), као и друге процедуре.

(5) Агенција може ближе прописати начин и услове успостављања, одржавања и унапређења система управљања и унутрашњих контрола.

Основни капитал

Члан 27.

(1) Износ уплаћеног основног капитала друштва за издавање електронски новац је најмање 700.000 КМ и његова уплата је обавезно у цијелости у новцу, приликом оснивања.

(2) Друштво за издавање електронског новца које обавља више дјелатности или послова за које су прописани различити износи основног капитала, дужни су да обезбиједу основни капитал према највишем прописаном износу.

(3) Друштво за издавање електронског новца дужно је да у свом пословању одржава прописани износ капитала који не може бити мањи од износа утврђеног у ставу 1. овог члана.

(4) Друштво за издавање електронског новца дужно је да, без одгађања, обавијести Агенцију о смањењу капитала испод износа основног капитала из става 1. овог члана.

Минимални капитал друштва за издавање електронског новца

Члан 28.

(1) Друштво за издавање електронског новца дужно је да, ради стабилног и сигурног пословања и испуњења обавеза према повјериоцима, током свог пословања одржава капитал који ни у једном тренутку не може бити нижи од износа основног капитала прописаног у члану 27. овог закона или од износа капиталног захтјева друштва за издавање електронског новца, у зависности од тога који је износ већи.

(2) Капитални захтјев друштва за издавање електронског новца за дјелатност издавања електронског новца износи најмање 2% просјека неискоришћеног електронског новца.

(3) Просјек неискоришћеног електронског новца јесте просјечан укупан износ финансијских обавеза које се односе на издати електронски новац на крају сваког календарског дана у претходних шест мјесеци.

(4) Просјек из става 3. утврђује се првог дана у мјесецу за претходних шест мјесеци, а користи се за израчунавање капиталног захтјева за издавање електронског новца за тај мјесец.

(5) Ако друштво за издавање електронског новца обавља друге послове из члана 13. став 3. т. 2. и 3. овог закона, а износ просјека неискоришћеног електронског новца није унапријед познат, Агенција може том друштву за издавање рјешењем дати сагласност да умјесто овог просјека као основ за израчунавање капиталног захтјева за издавање електронског новца користи износ дијела новчаних средстава за који се претпоставља да ће се употребити за издавање електронског новца.

(6) Уз захтјев за давање сагласности из става 5. овог члана, друштво за издавање електронског новца дужно је да Агенцији достави доказе о томе да није могуће унапријед утврдити износ просјека неискоришћеног електронског новца, као и доказе да се дио новчаних средстава из тог става може објективно процијенити на основу историјских података.

(7) Ако период у ком послује није довољно дуг за израчунавање просјека неискоришћеног електронског новца, друштво за издавање електронског новца може умјесто овог просјека као основ за израчунавање капиталног захтјева за издавање електронског новца користити пројектовани износ неискоришћеног електронског новца утврђен у њеном пословном плану, уз претходно обавјештење Агенције, која може захтјевати исправку нереално пројектованог износа.

(7) Агенција доноси акт којим уређује елементе и начин израчунавања капитала и капиталних захтјева друштва за издавање електронског новца, као и начин и рокове извјештавања о начину израчунавања тог капитала и капиталних захтјева.

Промјена висине минималног капитала

Члан 29.

(1) Агенција може друштву за издавање електронског новца наложити повећање капитала из члана 28. овог закона до 20% у односу на збир износа капиталних захтјева израчунатих у складу са ставом 2. тог члана.

(2) На захтјев друштва за издавање електронског новца, Агенција може дозволити смањење капитала из члана 28. овог закона до 20% у односу на збир износа капиталних захтева израчунатих у складу са ставом 2. тог члана, при чему тај капитал не може бити нижи од износа почетног капитала из члана 27. овог закона.

(3) О промјенама висине минималног капитала из овог члана Агенција одлучује узимајући у обзир функционисање система управљања и система унутрашњих контрола, а нарочито управљање ризицима у друштву за издавање електронског новца, као и податке о губицима у пословању тог друштва.

Пријем новчаних средстава ималаца електронског новца

Члан 30.

(1) Друштво за издавање електронског новца може примати новчана средства искључиво ради издавања електронског новца у складу са уговором о издавању електронског новца и дужно је да примљена новчана средства без одлагања замијени за електронски новац имаоцу електронског новца.

(2) Новчана средства из става 1. овог члана не сматрају се депозитом у смислу закона којим се уређује пословање банака.

(3) Друштво за издавање електронског новца не може се бавити примањем депозита у смислу закона којим се уређује пословање банака.

Заштита новчаних средстава ималаца електронског новца

Члан 31.

(1) Друштво за издавање електронског новца дужно је да заштити новчана средства примљена ради замјене за издати електронски новац у висини износа неискоришћеног електронског новца депоновањем на посебан рачун код банке која има дозволу Агенције.

(2) Износ неискоришћеног електронског новца израчунава се на крају сваког радног дана.

(3) Кад новчана средства из става 1. овог члана нису примљена у готовини, друштво за издавање електронског новца узима та средства у обрачун неискоришћеног електронског новца на крају радног дана на који су средства уплаћена на њезин платни рачун или, ако је примјењиво, на крају радног дана када су јој та средства на други начин стављена на располагање, а у оба случаја та средства узимају се у обрачун најкасније на крају петог радног дана након издавања електронског новца.

(4) Друштво за издавање електронског новца дужно је да новчана средства из става 1. овог члана држи одвојено од властитих средстава и средстава која је примила од физичких и правних лица по другим основама.

(5) За сваког имаоца електронског новца друштво за издавање електронског новца води посебну евиденцију средстава у вези са извршењем платних трансакција.

(6) Новчана средства примљена ради замјене за издати електронски новац у висини износа неискоришћеног електронског новца из става 1. овог члана не представљају имовину друштва за издавање електронског новца и не улазе у њену ликвидациону или стечајну масу, нити могу бити предмет принудног извршења ради остваривања потраживања према друштву за издавање електронског новца.

(7) Ако друштво за издавање електронског новца прими од имаоца електронског новца новчана средства која су једним дијелом намијењена издавању електронског новца, а другим дијелом осталим дјелатностима које обавља, а које нису издавање електронског новца, дужно је заштитити дио средстава која је примила у замјену за неискоришћени електронски новац на начин из става 1. овог члана.

(8) Ако је учешће средстава из става 7. овог члана промјенљиво или није унапријед познато, друштво за издавање електронског новца дужно је заштитити дио новчаних средстава за који се претпоставља да ће бити употребељен за издавање електронског новца, а који дио се може реално процијенити на основу података за протекле периоде.

(9) Агенција може захтијевати исправку нереално процијењеног износа новчаних средстава за који се претпоставља да ће бити искоришћен за издавање електронског новца из става 8. овог члана.

(10) Новчана средства примљена од имаоца електронског новца у замјену за издани електронски новац која су депонована на посебном рачуну код банке не представљају имовину и не улазе у ликвидациону или стечајну масу те банке.

Спречавање прања новца и финансирања терористичких активности

Члан 32.

Друштво за издавање електронског новца дужно је да у свом пословању извршава обавезе и задатке, као и да предузима мјере и радње дефинисане прописима којим се уређује спречавање прања новца и финансирања терористичких активности.

Вођење пословних књига и финансијских извјештаја

Члан 33.

(1) Друштво за издавање електронског новца дужно је да уредно, ажурно и континуирано води пословне књиге и сачињава књиговодствене исправе, вреднује имовину и обавезе, сачињава и објављује своје финансијске извјештаје у складу са овим законом и прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија.

(2) Друштво за издавање електронског новца дужно је да књиговодствене исправе, пословне књиге и финансијске извјештаје води на начин да истинито и објективно приказују његово пословање и финансијско стање, на основу којих се може у било које вријеме провјерити да ли друштво за издавање електронског новца послује у складу са прописима и стандардима струке.

(3) Друштво за издавање електронског новца дужно је да у свом књиговодству изврши одговарајућа књижења и чува их и архивира у складу са овим законом и прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија.

Чување података и документације

Члан 34.

Друштво за издавање електронског новца дужно је да податке и документацију настале у вези са издавањем електронског новца чува најмање пет година од дана њиховог настанка, осим ако законом није утврђен дужи рок чувања.

Ревизија финансијских извјештаја

Члан 35.

(1) Друштво за издавање електронског новца дужно је да обезбиједи ревизију својих финансијских извјештаја у складу са законом којим се уређује рачуноводство и ревизија.

(2) Друштво за издавање електронског новца дужно је да Агенцији у року од 15 дана од дана од дана пријема ревизорског извјештаја, а најкасније у року од четири мјесеца од истека пословне године на коју се извјештаји односе, доставити сљедеће извјештаје:

1) годишње финансијске извјештаје са извјештајем привредног друштва за ревизију,

2) консолидоване финансијске извјештаје са извјештајем привреног друштва за ревизију, ако је дужно да саставља консолидоване финансијске извјештаје у складу са законом којим се уређује рачуноводство и ревизија,

3) годишњи извјештај о пословању и консолидовани годишњи извјештај о пословању у складу с прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија.

(3) Поред извјештаја из става 2. овог члана, хибридно друштво дужно је да Агенцији, достави и одвојене рачуноводствене податке који се односе на издавање електронског новца са извјештајем привредног друштва за ревизију о тим подацима у роковима утврђеним ставом 2. овог члана.

(4) Привредно друштво за ревизију које обавља ревизију финансијских извјештаја друштва за издавање електронског новца дужно је да Агенцију без одлагања обавијести о:

1) свакој чињеници која би могла да представља повреду закона или прописа коју је учинила или чини друштво за издавање електронског новца,

2) материјално значајној промјени финансијског резултата исказаног у неревидираним годишњим финансијским извјештајима друштва за издавање електронског новца,

3) околностима које би могле довести до знатног материјалног губитка за друштво за издавање електронског новца или угрозити континуитет њеног пословања,

4) резервама датим у мишљењу привредног друштва за ревизију на финансијске извјештаје друштва за издавање електронског новца.

(5) Привредно друштво за ревизију је дужно да Агенцију обавијести о чињеницама и околностима из става 2. овог члана и ако до сазнања о њима дође током вршења ревизије финансијских извјештаја правног лица које је блиско повезано с друштвом за издавање електронског новца.

(6) Обавјештавање из ст. 2. и 3. овог члана не сматра се повредом тајности података и привредно друштво за ревизију не може због тога сносити одговорност.

(7) Агенција доноси акт којим се прописује начин обављања спољне ревизије у друштву за издавање електронског новца, услове и критеријуме које мора да испуњава привредно друштво за ревизију за обављање ревизије у друштву за издавање електронског новца, те садржај извјештаја о обављеној ревизији.

Ревизија информационог система

Члан 36.

(1) Друштво за издавање електронског новца дужно је да ангажује привредно друштво за ревизију да изврши ревизију информационог система у друштву за издавање електронског новца и оцијени стање информационог система и адекватност управљања њиме.

(2) Агенција доноси акт којом прописује начин обављања ревизије информационог система у друштву за издавање електронског новца.

Издавање електронског новца преко пословне јединице

Члан 37.

(1) Друштво за издавање електронског новца може издавати електронски новац преко пословне јединице.

(2) Пословна јединица друштва за издавање електронског новца јесте њен издвојени организациони дио који нема својство правног лица, а преко кога ово друштво за издавање издаје електронски новац, у складу са овим законом.

(3) Друштво за издавање електронског новца може издавати електронски новац изван Републике Српске само преко пословне јединице.

(4) Ради оснивања пословне јединице изван Републике Српске друштво за издавање електронског новца подноси Агенцији захтјев за давање сагласности, уз који доставља сљедеће податке и документацију:

1) назив и адресу пословне јединице,

2) опис организационе структуре пословне јединице,

3) пословни план пословне јединице за прве три пословне године са описом послова које намјерава да пружа преко пословне јединице,

4) податке о лицима која ће руководити пословима пословне јединице, с подацима и доказима да та лица имају добру пословну репутацију, као и одговарајуће стручне квалификације и искуство, у складу са чланом 16. овог закона.

(5) Агенција одлучује о захтјеву из става 4. овог члана у року од три мјесеца од дана пријема уредног захтјева.

(6) Ако је захтјев из става 4. овог члана неуредан, Агенција у року од мјесец дана од дана пријема тог захтјева обавјештава друштво за издавање електронског новца на који начин да уреди тај захтјев, у ком случају рок из става 5. овог члана почиње да тече од дана када је поднијет уредан захтјев у складу са обавјештењем из овог става.

(7) Агенција доноси акт којим прописује ближе услове и начин давања и одузимања сагласности из става 4. овог члана.

Издавање електронског новца преко заступника и екстернализација појединих оперативних послова другом лицу

Члан 38.

(1) Друштво за издавање електронског новца не може издавати електронски новац преко заступника.

(2) Друштво за издавање електронског новца које намјерава да екстернализује поједине оперативне послове у вези с издавањем електронског новца другом лицу дужно је да о томе претходно обавијести Агенцију.

(3) Друштво за издавање електронског новца може екстернализовати материјално значајне оперативне послове другом лицу, ако су испуњени сљедећи услови:

1) лице коме се ти послови екстернализују примјењује одговарајући ниво унутрашњих контрола, који је једнак нивоу система унутрашњих контрола друштва за издавање електронског новца која те послове екстернализује,

2) вршење надзора над друштвом за издавање електронског новца у складу са овим законом неће бити отежано,

3) обавезе и одговорност чланова органа управљања друштва за издавање електронског новца неће бити пренијета на друга лица,

4) обавезе и одговорност друштва за издавање електронског новца према имаоцима електронског новца се не умањују,

5) друштво за издавање електронског новца и након екстернализације ових послова испуњава услове из члана 21. овог закона и послује у складу с другим одредбама овог закона.

(4) Материјално значајним оперативним пословима друштва за издавање електронског новца сматрају се они послови чије би неправилно или неодговарајуће обављање или необављање могло знатно да угрози законитост пословања тог друштва, њено финансијско стање или стабилност и сигурност пружања услуга издавања електронског новца тог друштва, односно њихов континуитет.

(6) Агенција доноси акт којим прописује појам материјално значајних оперативних послова, разрађује услове за екстернализацију, те прописује рок за доставу обавјештења из члана 2. овог закона.

Дистрибуција и откуп електронског новца преко трећег лица

Члан 39.

(1) Друштво за издавање електронског новца може обављати дистрибуцију и откуп електронског новца преко трећег физичког или правног лица с којим је закључила уговор о обављању тих послова, након што о томе обавијести Агенцију и достави јој податке о том лицу (име и презиме, јединствени матични број и адресу пребивалишта за физичка лица, односно пословно име или назив, матични број, јединствени идентификациони број и адресу сједишта за правна лица и предузетнике).

(2) Ако престане да обавља дистрибуцију и откуп електронског новца преко лица из става 1. овог члана, друштво за издавање електронског новца дужно је да без одлагања о томе обавијести Агенцију.

(3) Друштво за издавање електронског новца дужно је да на својој интернет страници објави и дневно ажурира списак с подацима из става 1. овог члана о свим трећим физичким и правним лицима преко којих врши дистрибуцију и откуп електронског новца.

Одговорност друштва за издавање електронског новца

Члан 40.

Друштво за издавање електронског новца која издаје електронски новац, и/или обавља дистрибуцију и откуп електронског новца у складу с чл. 37. до 39. овог закона одговара за законито пословање пословне јединице и трећих лица, као и за законито обављање оперативних послова које је екстернализовала другом лицу.

Оснивање пословне јединице у Републици Српској друштва за издавање електронског новца са сједиштем у Федерацији БиХ или Брчко Дистрикту
Члан 41.

(1) Друштво за издавање електронског новца са сједиштем у Федерацији БиХ или Брчко Дистрикту које има дозволу од органа надлежног за надзор издавања електронског новца, ако је била дужна да добије дозволу, може да послује у Републици Српској искључиво путем пословне јединице.

(2) Пословна јединица из става 1. овог члана може почети са обављањем издавања електронског новца у Републици Српској по добијању сагласности Агенције и упису у регистар Агенције.

(3) Пословна јединица оснива се и послује у складу са овим законом и прописима којима се уређује пословање привредних друштава.

(4) Све пословне јединице које је привредно друштво из става 1. овог члана основало у Републици Српској сматрају се једном пословном јединицом у смислу извјештавања и праћења од Агенције и других надлежних органа.

(5) Пословна јединица друштва за издавање електронског новца са сједиштем у Федерацији БиХ или Брчко Дистрикту која је добила сагласност у складу са ставом 2. овог члана може издавати електронски новац само на подручју Републике Српске.

Услови за оснивање пословне јединице јединице у Републици Српској друштва за издавање електронског новца са сједиштем у Федерацији БиХ или Брчко Дистрикту
Члан 41а.

(1) Друштво за издавање електронског новца са сједиштем у Босни и Херцеговини, а изван Републике Српске које намјерава да издаје електронски новац у Републици Српској путем пословне јединице, дужно је да, поред услова из члана 21. став 1. овог закона, испуни и сљедеће услове:

1) финансијски, управљачки, организацијски кадровски и технички способна пословати у складу са одредбама овог закона.

2) најмање три године уписана у одговарајући регистар или да је, ако се према прописима не уписује у одговарајући регистар, основана прије најмање три године,

3) осигурани услови за пословање пословне јединице према овом закону,

4) друштво за издавање електронског новца или лица из члана 21. став 1. т. 18. и 19. овог закона нису на било који начин повезан с прањем новца и финансирањем тероризма,

5) друштвима за издавање електронског новца са сједиштем у Републици Српској омогућено оснивање пословне јединице барем под истим условима под којима је то у Републици Српској омогућено друштву за издавање електронског новца које оснива пословну јединицу,

6) има дозволу за издавање електронског новца, ако је према прописима према мјесту сједишта, била дужна добити,

7) има дозволу за оснивање пословне јединице у Републици Српској, ако је према прописима према мјесту сједишта, била дужна добити.

(2) Одредбе овог закона које се односе на друштва за издавање електронског новца са сједиштем у Републици Српској примјењују се и на пословање пословне јединице друштва за издавање електронског новца са сједиштем у у Федерацији БиХ или Брчко Дистрикту, осим ако појединим одредбама овог закона није другачије прописано.

(4) Агенција доноси акт којим прописује ближе услове за оснивање пословне јединице и документацију која се доставља уз захтјев из става 2. овог члана, као и врсту података, рокове и начин на који пословне јединице из овог члана извјештавају Агенцију.

Садржина и начин вођења регистра друштава за издавање електронског новца Члан 42.

(1) Агенција води регистар друштава за издавање електронског новца.

(2) У регистар друштава за издавање електронског новца уписују се подаци о:

1) друштвима за издавање електронског новца које имају дозволу за издавање електронског новца,

2) пословним јединицама друштава за издавање електронског новца.

3) пословне јединице друштава за издавање електронског новца са сједиштем у Федерацији БиХ или Брчко Дистрикту.

(3) Агенција у регистар друштава за издавање електронског новца редовно уноси све промјене настале у вези са субјектима уноса.

(4) Регистар друштава за издавање електронског новца је јавна књига и води се у електронском облику, а подаци из овог регистра доступни су на интернет страници Агенције.

(5) Агенција доноси акт којим прописује ближе услове, садржину и начин вођења регистра друштава за издавање електронског новца, као и начин брисања података из тог регистра.

ГЛАВА IV НАДЗОР НАД ОБАВЉАЊЕМ ПОСЛОВА ИЗДАВАЊА ЕЛЕКТРОНСКОГ НОВЦА

Надзорни органи Члан 43.

(1) Агенција врши надзор над примјеном одредаба овог закона код банака, односно микрокредитних организација на начин и у поступку који су прописани законом којим се уређује пословање банака, односно законом којим се уређује пословање микрокредитних организација, законом којим се уређује унутрашњи платни промет, као и овим законом и прописима донесеним на основу њега.

(2) Надзор над примјеном одредаба овог закона код друштва за издавање електронског новца Агенција врши у складу са одредбама овог закона и прописима донесеним на основу њега, као и законом којим се уређује унутрашњи платни промет.

(3) Код хибридног друштва надзор је ограничен на организациони дио тог друштва који се односи на издавање електронског новца и обављање послова из члана 13. став 3. т. 1. и 2. овог закона.

Начин вршења надзора

Члан 44.

(1) Агенција врши надзор над друштвима за издавање електронског новца:

1) посредно - прикупљањем и анализом извјештаја и друге документације и података које друштво за издавање електронског новца доставља Агенцији у складу са овим законом и другим законима и прописима донесеним на основу њих, као и друге документације, односно других података о пословању којима Агенција располаже,

2) непосредно – увидом у пословне књиге и другу документацију и податке друштва за издавање електронског новца и њених пословних јединица,

3) налагањем мјера надзора.

(2) Агенција може у току вршења надзора, на начин утврђен у ставу 1. овог члана, извршити надзор код лица којима је друштво за издавање електронског новца екстернализовало поједине оперативне послове у складу са овим законом.

(3) Лица код којих се врши надзор из овог члана дужна су да овлашћеним лицима Агенције омогуће несметано вршење надзора и да сарађују с њима.

(4) Агенција може овластити привредно друштво за ревизију или друго стручно оспособљено лице за обављање појединих задатака у вези са надзором и у том случају овлашћена лица имају једнаке надлежности и дужности као овлашћено лице Агенције.

(5) Агенција у случају непосредног надзора, дужна је обавијестити друштво за издавање електронског новца најкасније 15 дана прије почетка вршења надзора.

(6) Изузетно од става 4. овог члана, Агенција може одлучити да се непосредни надзор врши без обавјештавања друштва за издавање електронског новца, уколико процијени да би његовим обавјештавањем била угрожена сврха непосредног надзора и у том случају се обавјештење о непосредном надзору уручује надзираном лицу непосредно прије почетка надзора.

(7) Обавјештење из ст. 5. и 6. овог члана садржи предмет непосредног надзора и податке које је друштво за издавање електронског новца над којом се врши непосредни надзор дужно да припреми овлашћеним лицима за потребе непосредног надзора.

(8) Агенција одређује учесталост и обим надзора друштва за издавање електронског новца узимајући у обзир врсту, обим и сложеност услуге издавања електронског новца и профил ризика.

(9) За обављање надзора из овог члана друштво за издавање електронског новца плаћа Агенцији накнаду за надзор, чију висину, начин обрачуна и плаћања прописује Агенција својом тарифом.

(10) Агенција доноси акт којим прописује поступак и начин обављања надзора, налагања мјера надзора, те обавезе издаваоца електронског новца у току и након надзора Агенције.

Непосредни надзор над пословањем друштва за издавање електронског новца

Члан 45.

(1) Друштво за издавање електронског новца је дужно да овлашћеним лицима Агенције омогући да надзор њеног пословања изврше у сједишту друштва за издавање електронског новца и на осталим мјестима у случајевима прописаним овим законом.

(2) Друштво за издавање електронског новца је дужно да овлашћеним лицима омогући да изврше надзор пословне документације, финансијских и других извјештаја, те осталих

података и евиденције, као и надзор над информационам системом и технологијама које омогућавају рад информационог система у обиму потребном за вршење надзора, на начин и у роковима у складу са одредбама овог и других закона и прописима Агенције.

(3) Друштво за издавање електронског новца је дужно да овлашћеним лицима, на њихов захтјев, стави на увид пословне књиге и документацију у писаној форми, односно електронском облику, као и да им, ради вршења надзора рачунарских програма, омогући приступ систему базе података који друштво за издавање електронског новца користи.

(5) Друштво за издавање електронског новца је дужно да Агенцији обезбиједи вршење надзора над лицем коме је екстернализовало оперативне послове у дијелу пословања тог лица који се односи на те послове, као и да јој обезбиједи увид у пословне књиге и другу документацију и податке настале у вези са обављањем ових послова а којима то лице располаже.

(6) Овлашћена лица непосредни надзор врше радним даном у току радног времена, а када је то због обима и природе надзора неопходно могу га вршити и изван радног времена.

(7) Друштво за издавање електронског новца је дужно да на захтјев овлашћених лица Агенције током поступка надзора обезбиједи:

- 1) приступ свим организационим дијеловима и просторијама друштва за издавање електронског новца, уз поштовање њених безбједносних процедура,
- 2) посебну просторију за обављање послова надзора,
- 3) копије докумената који су у вези са предметом надзора и
- 4) непосредну комуникацију са члановима органа управљања у друштву за издавање електронског новца и запосленима у друштву за издавање електронског новца ради добијања неопходних појашњења.

Записник о надзору Члан 46.

(1) Овлашћена лица Агенције сачињавају записник о обављеном надзору.

(2) Записник о обављеном надзору се сачињава и када се у поступку посредног надзора утврде неправилности и слабости у пословању друштва за издавање електронског новца, осим у случају када је о тим неправилностима друштво обавијести Агенцију.

(3) Агенција записник о извршеном надзору доставља друштву за издавање електронског новца.

4) Друштво за издавање електронског новца може уложити приговор на достављени записник у року од 15 дана од дана пријема записника.

(5) Ако друштво за издавање електронског новца у прописаним роковима не достави приговор на записник или својим приговором основано не оспори налазе из записника којима су утврђене неправилности и слабости у пословању, Агенција друштву за издавање електронског новца изриче одговарајућу мјеру прописану овим законом.

Допуна записника о надзору Члан 47.

(1) У случају када се разматрањем приговора друштва за издавање електронског новца на записник утврди оправданост приговора, Агенција сачињава допуну записника.

(2) Допуна записника доставља се друштву за издавање електронског новца у року од 15 дана од дана достављања приговора на записник.

Управни поступак
Члан 48.

(1) Агенција, на основу надлежности утврђених законом, рјешава у управним стварима примјењујући одредбе прописа којима се уређује општи управни поступак, те правила надзора и струке, ако овим законом није другачије одређено.

(2) У поступку из става 1. овог члана Агенција одлучује рјешењем које је коначно.

(3) Против рјешења из става 2. овог члана може се покренути управни спор, али тужба против рјешења не може спријечити нити одгодити његово извршење, а незадовољна страна свој имовинско-правни захтјев може остварити у парничном поступку.

(4) У управном спору против рјешења из става 2. овог члана, суд не може у поступку пуне јурисдикције ријешити управну ствар за чије је рјешавање овим законом утврђена надлежност Агенције.

(5) Ако суд поништи рјешење Агенције, права тужиоца ограничавају се на накнаду штете која му је причињена извршењем тог рјешења.

Мјере надзора
Члан 49.

У надзору над пословањем друштва за издавање електронског новца, Агенција доноси рјешење којим друштву за издавање електронског новца може изрећи сљедеће надзорне мјере:

- 1) дати препоруку,
- 2) издати писмено упозорење,
- 3) наложити отклањање незаконитости и неправилности,
- 4) издати прекршајни налог,
- 5) одузети дозволу за издавање електронског новца.

Препоруке
Члан 50.

(1) Ако у вршењу надзора над пословањем друштва за издавање електронског новца утврди слабости, недостатке или недоследности у пословању, а које немају значај кршења прописа, Агенција друштву за издавање електронског новца издаје препоруке ради побољшања пословања, финансијске стабилности и положаја, као и смањења ризика којима је изложено или може бити изложена друштво за издавање електронског новца у свом пословању.

(2) Препорука садржи рок за отклањање слабости, недостатака, односно недоследности из става 1. овог члана, као и рок у коме је друштво за издавање електронског новца дужно да Агенцији достави извјештај о отклоњеним недостацима, односно недоследностима, са одговарајућим доказима.

Писмено упозорење
Члан 51.

(1) Ако у вршењу надзора над пословањем друштва за издавање електронског новца утврди незаконитости и неправилности, а природа и обим утврђених незаконитости и неправилности немају значајан утицај и штетне посљедице, Агенција може издати писмено упозорење друштву за издавање електронског новца.

(2) Писмено упозорење садржи рок за отклањање слабости, недостатака, односно недоследности из става 1. овог члана, као и рок у коме је друштво за издавање електронског новца дужно да Агенцији достави извјештај о отклоњеним недостацима, односно недоследностима, са одговарајућим доказима.

Отклањање незаконитости и неправилности
Члан 52.

(1) Агенција рјешењем налаже друштву за издавање електронског новца да отклони незаконитости и неправилности утврђене у поступку надзора ако:

1) не поступи у складу са препоруком и писменим упозорењем из чл. 50. и 51. овог закона,

2) над пословањем друштва за издавање електронског новца утврди кршење прописа које по свом значају и обиму има значајне штетне посљедице.

(2) Рјешењем из става 1. овог члана друштву за издавање електронског новца се налаже да спроведе једну или више сљедећих активности:

1) да своје пословање усклади са овим законом и прописима донијетим на основу овог закона,

2) да повећа износ капитала, у складу са одредбама овог закона,

3) да привремено обустави издавање електронског новца,

4) да предузме одговарајуће мјере за заштиту ималаца електронског новца, у складу са овим законом,

5) да разријеша чланове органа управљања, односно одговорно лице друштва за издавање електронског новца, ако поступају супротно одредбама овог закона,

6) да наложи раскид уговора с лицем коме је екстернализовало поједине оперативне послове ако нису испуњени услови за обављање тих послова утврђени овим законом,

7) да предузме, односно обустави друге активности.

(3) Рјешењем којим се налаже отклањање незаконитости и неправилности Агенција одређује рок за њихово отклањање и достављање извјештаја Агенцији о предузетим мјерама са одговарајућим доказима да су незаконитости и неправилности отклоњене.

Одузимање дозволе за издавање електронског новца
Члан 53.

(1) Агенција доноси рјешење о одузимању дозволе за издавање електронског новца у сљедећим случајевима:

1) ако утврди да друштво за издавање електронског новца није отпочела са издавањем електронског новца у року од 12 мјесеци од дана давања ове дозволе или да не издаје електронски новац у периоду дужем од шест месеци,

2) ако друштво за издавање електронског новца писмено обавијести Агенцију да више не намјерава да издаје електронски новац.

(2) Агенција може донијети рјешење о одузимању дозволе за издавање електронског новца ако:

1) утврди да друштво за издавање електронског новца више не испуњава услове из члана 21. овог закона,

2) утврди да је дозвола за издавање електронског новца дата на основу неистинитих података,

3) утврди да би наставак издавања електронског новца друштва за издавање електронског новца угрозио стабилност платног система,

4) утврди да су активности друштва за издавање електронског новца повезане с прањем новца или финансирањем тероризма,

5) утврди да друштво за издавање електронског новца није у року извршило налоге и мјере из члана 52. овог закона,

6) утврди да друштво за издавање електронског новца не одржава минимални капитал у складу са одредбама овог закона,

7) утврди да је друштво за издавање електронског новца теже повриједила одредбе овог закона или прописа донијетих на основу овог закона,

8) друштво за издавање електронског новца не омогући Агенцији да врши надзор над њеним пословањем.

(2) Рјешење о одузимању дозволе за издавање електронског новца објављује се у „Службеном гласнику Републике Српске” и на интернет страници Агенције.

Дискреционо право Агенције

Члан 54.

(1) Агенција одлучује о мјери коју предузима према друштву за издавање електронског новца на основу дискреционе оцјене:

1) тежине утврђених неправилности,

2) показане спремности и способности чланова органа управљања да отклоне утврђене неправилности,

3) других битних околности под којима је учињена неправилност.

(2) Код оцјене тежине утврђених неправилности процјењују се нарочито:

1) степен изложености друштва за издавање електронског новца појединим врстама ризика,

2) утицај учињене неправилности на будуће пословање, односно обављање послова друштва за издавање електронског новца,

3) број утврђених неправилности и њихова међусобна зависност,

4) трајање и учесталост учињених неправилности,

5) законитост пословања, односно обављања послова друштва за издавање електронског новца.

(3) Приликом оцјене показане спремности и способности органа друштва за издавање електронског новца да отклоне утврђене неправилности и незаконитости процјењују се нарочито:

1) способност ових лица да идентификују, мјере, прате, процјењују и управљају ризицима у друштву за издавање електронског новца,

2) ефикасност у отклањању раније утврђених неправилности, а нарочито у спровођењу мјера из члана 52. овог закона;

3) информисаност лица с квалификованим учешћем и органа управљања друштва за издавање електронског новца о тешкоћама у пословању, односно обављању послова тог друштва,

4) степен сарадње са овлашћеним лицима током надзора.

Неовлашћено издавање електронског новца

Члан 55.

(1) Ако постоји сумња да се издавањем електронског новца бави правно или физичко лице које, у смислу овог закона, није издавалац електронског новца, за које послове је потребна дозвола Агенције, Агенција може извршити непосредну и посредну провјеру да ли ова лица издају електронски новац.

(2) На непосредну и посредну провјеру из става 1. овог члана сходно се примјењују одредбе о надзору утврђене овим законом.

(3) Ако провјером из става 1. овог члана утврди да се лица из тог става неовлашћено баве издавањем електронског новца Агенција подноси пријаву надлежном органу за неовлашћено бављење дјелатности издавања електронског новца.

(4) Агенција је дужна да на својој интернет страници и у средствима јавног информисања објави упозорење о неовлашћеном обављању дјелатности издавања електронског новца.

ГЛАВА V КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Прекршаји издаваоца електронског новца

Члан 56.

(1) Новчаном казном од 5.000 до 25.000 КМ казниће се за прекршај издавалац електронског новца из члана 4. став 1. т. 1) до 3) овог закона, ако:

1) у примјереном року, прије закључења уговора о издавању електронског новца, о условима издавања и откупа електронског новца, не информисе имаоца електронског новца о условима издавања и откупа електронског новца, као и свим накнадама које наплаћује (члан 5. став 2),

2) у уговору о издавању електронског новца нису на јасан начин наведени услови издавања и откупа електронског новца, као и све припадајуће накнаде (члан 5. став 3),

3) одмах након пријема новчаних средстава не изда електронски новац у висини примљених новчаних средстава (члан 6),

4) плаћа камату или даје било коју другу имовинску корист имаоцу електронског новца због држања овог новца у одређеном временском периоду (члан 7),

5) прихвата електронски новац који није издао, а није закључио уговор о прихватању тог новца с другим издаваоцем електронског новца (члан 9. став 2),

6) врши откуп електронског новца или наплати накнаду за овај откуп супротно овом закону (члан 10).

(2) За непоштовање одредаба чл. 5. став 4, 8, 11. и 12. став 2. овог закона примјењују се одредбе закона којим се уређује пословање банака и закона којим се уређује унутрашњи

платни промет, а којим су прописане прекршајне казне за учињене прекршаје из области заштите права и интереса корисника (банкарских и других) финансијских услуга.

(3) За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице издаваоца електронског новца, новчаном казном од 1.000 КМ до 5.000 КМ.

Прекршаји друштва за издавање електронског новца
Члан 57.

(1) Новчаном казном од 5.000 КМ до 25.000 КМ казниће се за прекршај друштво за издавање електронског новца, ако:

1) обавља послове издавања електронског новца и остале послове супротно овом закону (члан 13),

2) функцију члана органа управљања у друштву за издавање електронског новца врши лице које није добило претходну сагласност Агенције (члан 16. став 5),

3) лице које непосредно руководи посебним организационим дијелом у хибридном друштву није добило претходну сагласност Агенције (члан 16. став 7),

4) обавља послове који нису одређени дозволом за рад (члан 23. став 2),

5) не успостави, одржава и унапређује свеобухватне системе управљања и унутрашњих контрола (члан 26.),

6) не одржава висину капитала у складу са овим законом (члан 28. став 1),

7) не одржава ниво капиталног захтјева за дјелатност издавања електронског новца у складу са овим законом (члан 28. став 2),

8) новчана средства примљена од имаоца електронског новца не замијени за електронски новац без одлагања (члан 30. став 1),

9) поступи супротно обавези утврђеној овим законом (члан 30. став 3),

10) не заштити новчана средства примљена ради замјене за издати електронски новац у складу са овим законом (члан 31. став 1),

11) не изврши обавезе предвиђене прописаним одредбама (члан 31),

12) не води пословне књиге и не сачињава књиговодствене исправе и финансијске извјештаје (члан 33),

13) не чува податке и документацију настале у вези са издавањем електронског новца у складу са овим законом (члан 34),

14) не обезбиједи ревизију својих финансијских извјештаја и не достави извјештаје Агенцији у складу са овим законом (чланом 35),

15) издаје електронски новац преко заступника (члан 38. став 1),

16) претходно не обавијести Агенцију о намјери да обављање појединих оперативних послова у вези с издавањем електронског новца екстернализује другом лицу (члан 38. став 2),

17) екстернализује материјално значајне оперативне послове другом лицу супротно овом закону (члан 38. став 3),

18) не обавијести Агенцију о намјери обављања дистрибуције и откупа електронског новца преко трећег лица и не достави податке о том лицу (члан 39. став 1),

19) не обавијести Агенцију без одлагања о престанку обављања дистрибуције и откупа електронског новца (члан 39. став 2),

20) не објављује на својој интернет страници и не ажурира дневно списак с подацима о свим лицима преко којих врши дистрибуцију и откуп електронског новца (члан 39. став 3),

21) не омогући обављање непосредног надзора и не сарађује са овлашћеним лицима Агенције у складу са овим законом (члан 45).

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице издаваоца електронског новца, новчаном казном од 1.000 КМ до 5.000 КМ.

Прекршаји привредног друштва са сједиштем у Босни и Херцеговини, а изван Републике Српске
Члан 58.

(1) Новчаном казном од 5.000 КМ до 25.000 КМ казниће се за прекршај привредно друштво са сједиштем у Босни и Херцеговини, а изван Републике Српске ако:

1) оснује пословну јединицу у Републици Српској без сагласности Агенције (члан 41. став 2),

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице издаваоца електронског новца, новчаном казном од 1.000 КМ до 5.000 КМ.

Прекршаји других правних лица
Члан 59.

(1) Новчаном казном од 2.500 КМ до 12.500 КМ казниће се за прекршај друго правно лице ако:

1) стекне квалификовано учешће у друштву за издавање електронског новца супротно овом закону (члан 17),

2) Агенцији не омогући вршење надзора (члан 55. став 1).

(2) За прекршаје из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у другом другом правном лицу новчаном казном од 1.000 КМ до 5.000 КМ.

Прекршаји физичких лица
Члан 60.

Новчаном казном од 1.000 КМ до 5.000 КМ казниће се за прекршај физичко лице ако:

1) стекне квалификовано учешће у друштву за издавање електронског новца супротно овом закону (члан 17).

Прекршајни поступак
Члан 61.

(1) Прекршајни поступак покреће се и води у складу са прописима којима се уређује прекршајни поступак.

(2) Утврђивање одговорности и изрицање мјера у складу са овим законом не искључује утврђивање одговорности и изрицање мјера утврђених другим законима.

(3) Ако друштво за издавање електронског новца у свом пословању не извршава обавезе и задатке, као и не предузима мјере и радње дефинисане прописима који уређују спречавање прања новца и финансирања терористичких активности, Агенција предузима мјере и обавјештава надлежне органе о сумњи на прање новца и финансирање терористичких активности, издаје прекршајне налоге или покреће прекршајни поступак у складу са тим законом.

ГЛАВА VI
ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Доношење подзаконских аката
Члан 62.

Агенција ће донијети подзаконске акте прописане овим законом у року од три мјесеца од дана ступања на снагу.

Ступање на снагу
Члан 63.

Овај закон се објављује у „Службеном гласнику Републике Српске“, а ступа на снагу три мјесеца од дана објављивања.

Број:
Датум:

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ
Др Ненад Стевандић